

Puutarhamarjat

Karviainen (*Ribes uva-crispa*)

Karviainen kuuluu herukoiden sukuun. Karviaislajikkeita on vihreä-, puna-, ja keltamarjaisia. Markkinoilla olevia lajikkeita ovat Lepaan Punainen, Hinnonmäen keltainen, Invicta, Houghton, Tatjana, Tukuman konvehti ja Avenita.

Kasvuolosuhteet: viljely onnistuu kasvuvyöhykeillä I - VI. Viljelymaan pH-suositus on 6 - 6,5. Karviaiselle sopivat multavat hietamoreeni- tai hietamaat. Kasvuolosuhteiden lisäksi maan rakenteen ja vesitalouden on oltava kunnossa. Hieman viettävä rinne sopii karviaiselle.

Perustaminen: karviaisen perustamisessa voi käyttää joko avojuurisia taimia tai astiataimia, pistokaslisyys voi olla haastavaa. Taimiväli on 35 - 50 cm ja riviväli 3,5 - 4 m. Perustamisvaiheessa on tärkeää huomioida rikkakasvien torjunta, peruslannoitus ja maanparannusaineiden käyttö. Karviaisen lannoituksessa on tärkeää huomioida viljavuusanalyysi, etenkin liiallisen typen käyttö on haitallista.

Kasvintuhoojat: karviaiselle tyypillisin tuholainen on karviaispistiäinen, myös muut herukoiden tuholaiset saattavat vioittaa karviaista. Tyypillisiä tauteja ovat varistetauti, harmaalaikku ja härmä. Tuholaisia ja tauteja vastaan on mahdollista suojautua kemiallisesti. Lisäksi terve taimimateriaali on tärkeä ennakointikeino.

Kasvuston hoito: leikkaustarve vähäinen, leikkaus tarvittaessa keväällä tai syksyllä sadonkorjuun jälkeen. Kukinta alkaa touko-kesäkuussa. Satotaso samalla kasvupaikalla 10-15 vuotta. Karviainen on itsepölytteinen, hyötyy hyönteispölytyksestä. Karviaisen sato korjataan heinä-elokuussa joko käsin tai koneellisesti. Satoa on käsiteltävä varoen, sillä kypsyessään karviaisen marjat ovat herkkiä rikkoontumaan. Karviaismarjoja voidaan käyttää mm. mehuissa, hilloissa, viineissä ja hyytelöissä.

Varastointi: karviaisia ei voi tuoreeltaan säilöä pitkiä aikoja. Varastointitilojen oltava viileät. Karviainen on saatava sadonkorjuun jälkeen mahdollisimman nopeasti jakeluun.

Markkinointikanavat: karviaista markkinoidaan tuoremarjana, pakastemarjana ja erilaisina jatkojalosteina. Tyypillisiä myyntikanavia ovat pakastamot (koneellisesti kerätty karviainen), sekä tukut ja keskusliikkeet (tuoremarjat).

Kuvat: Pixabay
Lähteet: ProAgria Opas aloittaville marjanviljelijöille
Herukan taudit (Parikka Päivi, Luonnonvarakeskus 2017), Herukan tuholaiset (Isa Lindqvist ja Tuomo Tuovinen, Luonnonvarakeskus 2017)